

Załącznik
do Uchwały nr 843/334/VI/2022
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 18 maja 2022 roku

SPRAWOZDANIE FINANSOWE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO ZA ROK 2021

Wnosi
Zarząd Województwa

Katowice, maj 2022 rok

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
2.1. BILANS ŁĄCZNY JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH ZA 2021 ROK.....	9
II. Aktywa obrotowe stanowią zapasy, należności krótkoterminowe, krótkoterminowe aktywa finansowe oraz rozliczenia międzyokresowe.....	12
III. Na Fundusz składa się fundusz jednostki, wynik finansowy netto, nadwyżka środków obrotowych, odpisy z wyniku finansowego.....	14
IV. Fundusze placówek – ta pozycja nie występuje.....	14
V. Państwowe fundusze celowe – w bilansie Wojewódzkiego Urzędu Pracy wykazano Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	14
VI. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania.....	14
VII. Fundusze specjalne – w pozycji tej wykazano łącznie stan Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz środki na obsługę zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.	15
VIII. Rozliczenia międzyokresowe – ujęto prawdopodobne przyszłe zobowiązania za wykonane usługi a niezafakturowane do dnia bilansowego. Pozycja ta wykazana przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach dotyczy opłat wynikających z decyzji obejmujących lata przyszłe, za zajęcie pasów drogowych dróg wojewódzkich w celu umieszczenia infrastruktury technicznej, niezwiązanej z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. W przypadku Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach rozliczenia dotyczą kosztów Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych a w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego jest to opłata za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji oraz opłaty wynikające z decyzji za zajęcie pasów drogowych dróg wojewódzkich w celu umieszczenia infrastruktury technicznej obejmujące lata przyszłe.....	15
ŁĄCZNY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH.....	16
ZA 2021 ROK.....	16
2.3. ŁĄCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN W FUNDUSZU JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH ZA 2021 ROK.....	17
2.4. INFORMACJA DODATKOWA.....	18

WPROWADZENIE

Sprawozdanie finansowe za rok 2021 zostało sporządzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.) oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

Sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego określono w § 28 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. jako sprawozdanie, które składa się z:

- 1) bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (w zakresie ustalonym w zał. 5 do rozporządzenia);
- 3) łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (w zakresie ustalonym w zał. 10 do rozporządzenia);
- 4) łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (w zakresie ustalonym w zał. 11 do rozporządzenia);
- 5) informacji dodatkowej obejmującej dane wynikające z informacji dodatkowych samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (w zakresie ustalonym w zał. 12 do rozporządzenia).

Sporządzając sprawozdanie finansowe, dokonano odpowiednich wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami. Dotyczą one w szczególności:

- 1) wzajemnych należności i zobowiązań oraz innych rozrachunków o podobnym charakterze,

- 2) przychodów i kosztów z tytułu operacji dokonywanych między jednostkami,
- 3) przekazanych środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych nieodpłatnie jednostkom objętych sprawozdaniem finansowym, a także wymienionymi składnikami otrzymanymi nieodpłatnie od jednostek objętych łącznym zestawieniem zmian w funduszu.

Założono kontynuację działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, obejmującej okres nie krótszy niż jeden rok od dnia bilansowego, w nie zmniejszonym istotnie zakresie. Nie istnieją również okoliczności wskazujące na zagrożenia kontynuowania działalności.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za rok obrotowy, który jest tożsamy z rokiem budżetowym, rozpoczynającym się 01.01.2021 r. i kończącym się 31.12.2021 r. Okresami sprawozdawczymi są poszczególne miesiące w roku obrotowym.

Sprawozdania sporządzono na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, to jest na dzień 31.12.2021 r.

I. BILANS Z WYKONANIA BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W 2021 ROKU

Bilans z wykonania budżetu obejmuje aktywa i pasywa, które wpłynęły na wynik budżetu w danym roku (załącznik 1).

Po stronie aktywów występują następujące pozycje:

- I. Środki pieniężne
- II. Należności i rozliczenia
- III. Rozliczenia międzyokresowe

I. Środki pieniężne obejmują:

- 1. Środki pieniężne budżetu – w pozycji tej ujęto środki pieniężne na rachunkach bankowych stanowiące „własność budżetu” Województwa Śląskiego oraz dotacje celowe niewykorzystane do końca roku budżetowego, które zostały zwrócone w następnym roku budżetowym.
- 2. Pozostałe środki pieniężne – w pozycji tej ujęte są środki pieniężne w drodze czyli kwoty otrzymane przez Województwo Śląskie stanowiące zwroty środków niewykorzystanych na wydatki przez jednostki budżetowe oraz wpływy dochodów budżetowych uzyskane przez jednostki budżetowe, które zostały przekazane w 2021 roku a objęte są wyciągiem bankowym w roku następnym.

II. Należności i rozliczenia obejmują:

- 1. Należności finansowe – stanowią udzielone przez Województwo Śląskie pożyczki.

W bilansie z wykonania budżetu należności finansowe obejmują:

- 1.1. pożyczki krótkoterminowe z terminem wymagalności do 12 miesięcy od dnia bilansowego w kwocie 27 669 489,00 złotych udzielone Okręgowemu Szpitalowi Kolejowemu w Katowicach, Samodzielnemu Publicznemu Wojewódzkiemu Szpitalowi Chirurgii Urazowej im. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich, Samodzielnemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej „Repty” Górnośląskiemu Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach, Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie, Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu nr 4

w Bytomiu, Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu nr 3 w Rybniku oraz Szpitalowi Wojewódzkiemu w Bielsku-Białej.

- 1.2. pożyczki długoterminowe z terminem wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego w kwocie 28 204 000,00 złotych udzielone Okręgowemu Szpitalowi Kolejowemu w Katowicach, Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie, Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu nr 3 w Rybniku oraz Szpitalowi Wojewódzkiemu w Bielsku-Białej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości... (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342) na należności wątpliwe czyli te, których prawdopodobieństwo odzyskania jest niewielkie, dokonano odpisów aktualizujących w ciężar wyniku na pozostałych operacjach niekasowych. W tym przypadku dotyczy to wymagalnych rat pożyczek udzielonych przez województwo śląskie. Co oznacza, iż wartość należności finansowych wykazano w bilansie z wykonania budżetu w kwocie netto ustalonej jako różnica pomiędzy wartością księgową należności z tytułu udzielonych pożyczek a wartością odpisu z tytułu utraty wartości. **Odpis na należności utworzono** w wysokości 100% wartości rat wymagalnych pożyczek według stanu na 31.12.2021 r.

1. Należności od budżetów – w pozycji tej ujęto należności od innych budżetów, w tym dochody Województwa Śląskiego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych pobrane przez urzędy skarbowe w grudniu 2021 r. w kwocie 5 748 229,43 złotych, a odprowadzone na rachunek budżetu w styczniu następnego roku; dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych grudzień 2021 r. nieprzekazane do końca roku przez Ministra Finansów w kwocie 10 511 071,00 złotych.
2. Pozostałe należności i rozliczenia – w pozycji tej ujęto stany rozliczeń pomiędzy jednostkami budżetowymi z tytułu dochodów i przekazanych środków na wydatki. Wykazano tu stan zrealizowanych dochodów budżetowych uzyskanych przez jednostki budżetowe i wykazanych w ich okresowych sprawozdaniach, lecz nie przekazanych na rachunek budżetu Województwa Śląskiego do końca 2021 r. oraz stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz nie wykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych do końca 2021 r.

III. Rozliczenia międzyokresowe – w pozycji tej ujęto odsetki od kredytów wynikające z wyceny na dzień bilansowy według skorygowanej ceny nabycia.

Po stronie pasywów w bilansie z wykonania budżetu występują następujące pozycje:

- I. Zobowiązania
- II. Aktywa netto budżetu
- III. Rozliczenia międzyokresowe

I. Zobowiązania obejmują:

1. Zobowiązania finansowe – to zaciągnięte kredyty na finansowanie wydatków majątkowych, wynikające z konieczności finansowania deficytu budżetu.

W bilansie z wykonania budżetu wykazano zobowiązania finansowe w podziale na:

- 1.1. krótkoterminowe wymagalne w terminie do 12 miesięcy od dnia bilansowego w kwocie 69 725 608,00 złotych;
- 1.2. długoterminowe wymagalne w terminie powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego w kwocie 329 416 505,73 złotych, w tym odsetki od kredytów wynikające z wyceny na dzień bilansowy według skorygowanej ceny nabycia.

W 2021 roku nie zaciągnięto zaplanowanego kredytu.

2. Zobowiązania wobec budżetów – w pozycji tej ujęto zobowiązania z tytułu niewykorzystanych do końca roku dotacji celowych podlegających zwrotowi na rachunek budżetu państwa za pośrednictwem Wojewody, niewykorzystanych dotacji na realizację Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, jak również Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja i Rozwój, zobowiązania z tytułu niewykorzystanych środków europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 nieprzekazanych do końca roku na rachunek Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz

zobowiązania z tytułu dochodów zrealizowanych w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, nie przekazanych do końca roku na rachunek budżetu państwa.

1. Pozostałe zobowiązania – pozycja ta obejmuje omyłkowe obciążenie przez bank rachunku bankowego w jednostce budżetowej – Zespole Szkół Specjalnych w Orzeszu.

II. Aktywa netto budżetu - to część pasywów budżetu, stanowiąca różnicę aktywów ogółem i wszystkich zobowiązań budżetu (Suma Aktywów minus Pasywa: pozycja I. Zobowiązania i pozycja III. Rozliczenia międzyokresowe), która obejmuje:

1. Wynik wykonania budżetu – czyli nadwyżka budżetu ujęta w pozycji II.1.1, która stanowi dodatnią różnicę między uzyskanymi dochodami a zrealizowanymi wydatkami w danym roku budżetowym oraz niewykonane wydatki na realizację zadania w roku następnym ujęte w pozycji II.1.3.
2. Wynik na operacjach niekasowych – dotyczy pozostałych operacji niekasowych wpływających na wynik wykonania budżetu. W pozycji tej ujęto obciążenia odpisami z tytułu utraty wartości należności dotyczących udzielonych pożyczek samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej oraz umorzenie pożyczek.
3. Rezerwa na niewygasające wydatki – jest to wysokość wydatków niewykonanych, zatwierdzonych do realizacji w roku następnym. Jest ona tworzona do czasu zrealizowania lub wygaśnięcia planu wydatków niewygasających i dotyczy realizacji dwóch zadań: dostosowania budynków Regionalnego Ośrodka Nauczycieli WOM w Katowicach do obowiązujących wymagań bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zakupu samochodu przystosowanego do przewozu dzieci niepełnosprawnych na potrzeby Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Bytomiu, funkcjonującej w strukturach Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.
4. Środki z prywatyzacji – nie występują.
5. Skumulowany wynik budżetu – to w przypadku województwa śląskiego, skumulowany deficyt budżetu województwa, który pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu zostanie skorygowany o wynik wykonania budżetu za 2021 r. oraz wynik na operacjach niekasowych, zgodnie z opisem konta 960 – „Skumulowane wyniki budżetu” Załącznika 2. Plan kont dla budżetów

jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz.342).

III. Rozliczenia międzyokresowe – to dochody budżetu przyszłego roku, które wpłynęły na rachunek budżetu przed końcem 2021 r. - jest to otrzymana w grudniu 2021 r. część oświatowa subwencji ogólnej na styczeń 2022 r.

II. SPRAWOZDANIE FINANSOWE ŁĄCZNE

2.1. BILANS ŁĄCZNY JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH ZA 2021 ROK.

Bilans łączny samorządowych jednostek budżetowych obejmuje zsumowane pozycje bilansowe jednostek, po dokonaniu wyłączeń wzajemnych rozliczeń między tymi jednostkami – stanowi on załącznik 2 do niniejszego sprawozdania a wykaz jednostek budżetowych zawiera załącznik 6.

Po stronie aktywów występują następujące pozycje:

A. Aktywa trwałe

B. Aktywa obrotowe

A. Aktywa trwałe stanowią wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe, należności długoterminowe, długoterminowe aktywa finansowe oraz wartość mienia zlikwidowanych jednostek.

A. Wartości niematerialne i prawne –wartość netto przy zastosowaniu umorzeń wg stawek amortyzacyjnych wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz określonych przez kierowników jednostek zgodnie z ustawą o rachunkowości.

I. Rzeczowe aktywa trwałe – zwiększenie tej pozycji bilansu nastąpiło między innymi wskutek:

- nabycie z mocy prawa nieodpłatnie prawa własności nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa w drodze decyzji Wojewody Śląskiego m.in. zajętych pod drogi wojewódzkie,
- nieodpłatne otrzymanie budynków, lokali i obiektów inżynierii lądowej i wodnej,
- przyjęcia do ewidencji nakładów w ramach rozpoczętych i nie zakończonych zadań inwestycyjnych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego (w szczególności w zadaniu „Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie.”) oraz w Zarządzie Dróg Wojewódzkich w Katowicach,

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są w wartości netto po zastosowaniu umorzeń wg stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych lub przez kierowników jednostek zgodnie z ustawą o rachunkowości.

II. Należności długoterminowe – (powyżej 12 miesięcy) wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności, czyli dokonywane są odpisy aktualizujące w związku z zagrożeniem lub całkowitą utratą możliwości ich spłaty przez kontrahenta. Zarząd Dróg Wojewódzkich ujął tu również należności z tytułu opłat wynikających z decyzji za zajęcie pasa drogowego dróg wojewódzkich w celu umieszczenia urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanej z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Wojewódzki Urząd Pracy wykazał należności rozłożone na raty w projektach dofinansowanych ze środków unijnych oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych a Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego opłaty za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji oraz środki pozabudżetowe ewidencjonowane w Departamencie Ochrony Środowiska, Departamencie Opłat Środowiskowych oraz Departamencie Rozwoju Regionalnego.

III. Długoterminowe aktywa finansowe – na tę pozycję w kwocie **1 154 594 686,00 zł.** składa się **wartość księgowa** (cena nabycia pomniejszona o ewentualne odpisy aktualizujące) posiadanych przez Województwo Śląskie akcji i udziałów:

a) wartość akcji:

- Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA w Katowicach – 65 365 536,00 zł,
- Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. Gen. J. Ziętki SA w Chorzowie – 94 777 980,00 zł,
- Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Bielsku Białej – 140 200,00 zł,
- Fundusz Górnośląski SA w Katowicach – 122 276 770,00 zł,
- Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA w Katowicach – 341 875 100,00 zł
- POLREGIO S.A. (dawna nazwa: POLREGIO Sp. z o.o.) w Warszawie – wartość bilansowa 0,00 zł. Z uwagi na ujemną wartość kapitału własnego Spółki – dokonano 100% odpisu aktualizującego w wysokości 28 347 200,00 zł,

b) wartość udziałów:

- Koleje Śląskie Sp. z o.o. w Katowicach – Województwo Śląskie jest właścicielem udziałów o wartości 140 712 500,00 zł. Kierując się zasadą ostrożnej wyceny, dokonano korekty odpisu aktualizującego w wysokości 59 704 500,00 zł – ostatecznie wartość księgowa 81 008 000,00 zł,
- Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej – 336 000,00 zł,
- Śląskie Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowe im. dr Adama Szebesty w Rabce Zdroju Sp. z o.o. – 37 119 000,00 zł,
- Stadion Śląski Sp. z o.o. w Katowicach – 249 911 100,00 zł,
- Szpital Chorób Płuc Sp. z o.o. w Siewierzu – 4 956 000,00 zł,
- Śląskie Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. gen. Jerzego Ziętki w Ustroniu Sp. z o.o. – 39 355 000,00 zł,
- Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój Sp. z o.o. – 25 090 000,00 zł,
- Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny Bucze w Górkach Wielkich – 1 950 000,00 zł,
- Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu Sp. z o.o. – 39 905 000,00 zł,
- Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o. – 38 829 000,00 zł,
- Ośrodek Leczniczo - Rehabilitacyjny Pałac Kamieniec Sp. z o.o. w Kamieńcu Zbroslawicach – 10 200 000,00 zł,

- Śląski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o. w Katowicach – 1 500 000,00 zł.

II. **Aktywa obrotowe** stanowią zapasy, należności krótkoterminowe, krótkoterminowe aktywa finansowe oraz rozliczenia międzyokresowe.

I. Zapasy – kwota 1 163 808,74 zł obejmuje wartość materiałów, produktów oraz towarów znajdujących się w poszczególnych jednostkach budżetowych.

II. Należności krótkoterminowe - (poniżej 12 miesięcy) wykazywane są w bilansie w kwocie netto po uwzględnieniu dokonanych odpisów aktualizujących. Obejmują między innymi należności z tytułu ubezpieczeń, dostaw i usług, należności od budżetów

i z tytułu rozliczenia środków na wydatki i dochody budżetowe.

Znaczną kwotę stanowią kary należne Województwu od spółki Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. (kwota 658 881 395,19 zł. na którą składa się należność główna - 559 161 942,15 zł. i odsetki 99 719 453,04 zł.). Departament Komunikacji Regionalnej nie wnioskował o dokonanie odpisów aktualizujących należności spółki Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A., gdyż w jego opinii na podstawie posiadanej wiedzy, zebranych informacji o dłużniku (dotyczących sytuacji finansowej), ugruntowanej pozycji firmy na rynku, oraz informacji uzyskanych od prawników prowadzących sprawę – prawdopodobieństwo ich nieściągalności jest znikome lub nawet żadne.

W przypadku kar naliczonych Konsorcjum Hochtief Polska i Mostostalu Zabrze (kwota 251 497 955,38 zł. na którą składa się należność główna - 177 748 247,33 zł. i odsetki 73 749 708,05 zł.) w oparciu o pismo Departamentu Inwestycji dokonano 30% odpisu aktualizującego należności w wysokości 75 449 386,61 zł.

W pozycji B.II.2 „Należności od budżetów” znaczną kwotę 5 286 431,19 stanowi rozliczenie Urzędu Marszałkowskiego jako jednostki i Centrali VAT w zakresie podatku VAT oraz w pozycji B.II.5 „Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych” kwota 260 749 556,83 to w Urzędzie Marszałkowskim środki wypłacone w 2021 roku z budżetu środków europejskich, które nie zostały jeszcze rozliczone we wnioskach o płatność.

W pozycji „należności krótkoterminowe” dokonuje się wzajemnych wyłączeń należności i zobowiązań pomiędzy jednostkami budżetowymi. W roku 2021 wyłączono wykazaną w bilansie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego należność dotycząca rozliczenia VAT (jako Centrali VAT) w wysokości 561,00 zł., która była jednocześnie zobowiązaniem Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach.

Z pozycji bilansowej (B.II.5) „rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych” wyłączono kwotę 597 885 909,97 zł wykazaną jednocześnie jako pozostałe zobowiązania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Obowiązek księgowania pozabudżetowych środków europejskich płatnych za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego jako należności i zobowiązania został wprowadzony w 2010 roku.

- III. Krótkoterminowe aktywa finansowe - środki pieniężne w banku i kasie są wyceniane według wartości nominalnej. Środki, które pozostały na rachunkach bankowych jednostek i nie zostały przekazane na rachunek budżetu, bądź też zgodnie z przepisami prawa winny pozostać na wyodrębnionych rachunkach bankowych m. in. środki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, depozyty, środki pieniężne Funduszu Ochrony Środowiska.
- IV. Rozliczenia międzyokresowe – obejmują koszty poniesione w okresie sprawozdawczym a przewidziane do rozliczenia w roku 2022, np. ubezpieczenie środków trwałych, ubezpieczenie dróg, dostęp do bazy Lex, prenumerata czasopism.

Strona pasywów obejmuje następujące pozycje:

- A. Fundusz
- B. Fundusze placówek
- C. Państwowe fundusze celowe
- D. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania
- E. Fundusze specjalne
- F. Rozliczenia międzyokresowe

III. Na **Fundusz** składa się fundusz jednostki, wynik finansowy netto, nadwyżka środków obrotowych, odpisy z wyniku finansowego.

Wynik finansowy netto w bilansie łącznym jednostek budżetowych jest dodatni, został on zaprezentowany w szyku rozwartym, tj. z uwzględnieniem zysków i strat jednostek budżetowych wchodzących w skład sprawozdania łącznego.

IV. **Fundusze placówek** – ta pozycja nie występuje.

V. **Państwowe fundusze celowe** – w bilansie Wojewódzkiego Urzędu Pracy wykazano Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

VI. **Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania**

I. Zobowiązania długoterminowe – (powyżej 12 miesięcy) to wartość zabezpieczenia należytego wykonania umów.

II. Zobowiązania krótkoterminowe – (poniżej 12 miesięcy) na wartość składają się między innymi zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, tj. dodatkowego wynagrodzenia rocznego, (tzw. „13-tki”) wraz z pochodnymi, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pobrane i nierozliczone środki na wydatki oraz nie przekazane dochody na rachunek budżetu, które wpłynęły w ostatnim dniu roku budżetowego, jak również sumy obce (depozyty, zabezpieczenia wykonania umów). Ujęto tu również środki wypłacone w 2021 roku z budżetu środków europejskich, które nie zostały jeszcze rozliczone we wnioskach o płatność.

Z pozycji bilansu „pozostałe zobowiązania” wyłączono kwotę 597 886 470,97 zł. wykazaną jednocześnie jako należności z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych w wyniku rozliczeń z budżetem środków europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w wysokości 597 885 909,97zł. oraz pozostałe należności Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (z tytułu rozliczenia VAT z Centralą) od Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach – 561,00 zł.

III. Rezerwy na zobowiązania

Zgodnie z § 14 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 342) jednostki budżetowe nie mają obowiązku tworzenia rezerw na przyszłe świadczenia pracownicze. Przyznawane są one zgodnie z Kodeksem Pracy, a ich wypłata nie wpływa w istotny sposób na wynik finansowy.

Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane na 2021 rok zostały ujęte w łącznej kwocie 267 903 886 zł w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2021 - 2030 (wg stanu na dzień 31.12.2021 r.).

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach utworzył rezerwę w wysokości 194 244,72 zł. na zobowiązania związane z wykonaniem wyroków sądowych.

VII. **Fundusze specjalne** – w pozycji tej wykazano łącznie stan Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz środki na obsługę zadań w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

VIII. **Rozliczenia międzyokresowe** – ujęto prawdopodobne przyszłe zobowiązania za wykonane usługi a niezafakturowane do dnia bilansowego. Pozycja ta wykazana przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach dotyczy opłat wynikających z decyzji obejmujących lata przyszłe, za zajęcie pasów drogowych dróg wojewódzkich w celu umieszczenia infrastruktury technicznej, niezwiązanej z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. W przypadku Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach rozliczenia dotyczą kosztów Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych a w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego jest to opłata za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji oraz opłaty wynikające z decyzji za zajęcie pasów drogowych dróg wojewódzkich w celu umieszczenia infrastruktury technicznej obejmujące lata przyszłe.

ŁĄCZNY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH ZA 2021 ROK.

Łączny rachunek zysków i strat informuje jakie czynniki wpłynęły na wynik finansowy wykazany w bilansach (załącznik 3). Przedstawia on wynik działalności jednostek budżetowych w ujęciu analitycznym, ujmując oddzielnie przychody i koszty związane z działalnością podstawową, operacyjną i finansową za dany o poprzedni rok obrotowy. Umożliwia to porównanie wyników działalności w czasie.

Wynik finansowy jednostki jest przedstawiony w rachunku zysków i strat jako ciąg wyników osiągniętych w różnych sferach działalności. W konsekwencji powstaje: wynik ze sprzedaży, wynik z działalności operacyjnej, wynik z działalności gospodarczej, wynik brutto i na końcu wynik netto. Dzięki ujęciu wyników przejrzyste przedstawiona jest sytuacja finansowa jednostki.

Koszty działalności operacyjnej wynoszące łącznie 786 882 203,80 zł nie uwzględniają już wyłączeń w wysokości 837 359,87 zł., wynikających z wzajemnych rozliczeń między poszczególnymi jednostkami, takimi jak:

- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego – 486 417,67 zł,
- Śląski Zarząd Nieruchomości w Katowicach – 19 279,87 zł,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach – 67 480,00 zł,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – 125,00 zł,
- Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Będzinie – 54 616,87 zł,
- Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Żywcu – 34 748,58 zł,
- Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Częstochowie – 24 260,40 zł,
- Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach – 5 016,56 zł,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej – 46,30 zł,
- placówki oświatowe – 145 368,62 zł.

Koszty te były ujęte jednocześnie jako:

- przychody netto ze sprzedaży produktów w kwocie 483 655,01 zł,

- przychody z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 352 075,86 zł,
- inne przychody operacyjne w kwocie 1 629,00 zł.

w takich jednostkach jak: Śląski Zarząd Nieruchomości w Katowicach (342 908,66 zł.), Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (182 680,59 zł), Zarząd Dróg Wojewódzkich (169 284,15 zł), Śląski Ogród Zoologiczny (111,12 zł) oraz niektórych placówkach oświatowych (142 375,35 zł.).

2.3. ŁĄCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN W FUNDUSZU JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH ZA 2021 ROK.

Łączne zestawienie zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych

- zawiera przede wszystkim zmiany mające wpływ na zwiększenie i/lub zmniejszenie funduszu jednostek (załącznik 4).

W łącznym zestawieniu zmian w funduszu jednostek budżetowych w stanie na koniec roku poprzedniego, dodatni wynik finansowy netto wykazano w rozbiciu na zysk netto w kwocie 1 540 201 343,99 zł i stratę netto 325 011 556,99 zł.

Na koniec roku 2021 wynik ten wykazano jako zysk netto w kwocie 1 821 422 120,84 zł. i stratę netto w kwocie 333 596 141,97 zł.

Zysk dotyczy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, natomiast strata wystąpiła w pozostałych samorządowych jednostkach budżetowych. Zysk w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego jest wynikiem ujęcia dochodów budżetu nie wykazanych w planie finansowym innych samorządowych jednostek budżetowych w postaci przychodów urzędu.

W łącznym zestawieniu zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych dokonano wyłączeń wartości nieodpłatnie przekazanych środków trwałych oraz środków trwałych w budowie w roku 2021 pomiędzy poszczególnymi jednostkami.

Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i inwestycje ujęte w ewidencji księgowej w roku 2021 w łącznej wysokości 20 365 628,40 zł, w takich jednostkach jak:

- Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach – 11 255,12 zł,

- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach – 7 001 870,59 zł,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu – 784 670,00 zł,
- Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie – 285 806,99 zł,
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach – 12 282 025,70 zł

były jednocześnie ujęte w ewidencji księgowej jako wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych w łącznej wysokości 20 365 628,40 zł, w poniższych jednostkach:

- 8 083 602,70 zł. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego w Katowicach,
- 2 330 670,44 zł. w Regionalnym Ośrodku Metodyczno-Edukacyjnym „METIS” w Katowicach,
- 9 913 315,26 w Zarządzie Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej WOM Rybnik – 38 040,00 zł.

2.4. INFORMACJA DODATKOWA.

Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342 z późn.zm.) rozszerzono od 2018 roku treść sprawozdania finansowego jednostek i zakładów budżetowych o informację dodatkową (§ 23 ust. 1 pkt. 4, § 23 ust. 9), której zakres określa załącznik nr 12 do rozporządzenia. W informacji dodatkowej jednostki budżetowe ujęły dane liczbowe i opisowe oraz wyjaśnienia, które zapewniają rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki.

Zgodnie z § 34 tego rozporządzenia sprawozdanie finansowe musi zostać złożone do Regionalnej Izby Obrachunkowej obowiązkowo w formie dokumentu elektronicznego. System BeSTi@ jest jedynym – określony przepisem – sposobem i formą ich przedłożenia.

Informację dodatkową należy sporządzić poza systemem BeSTi@ w dowolnym programie a w udostępnionej zakładce „Wyciąg z danych z informacji dodatkowej” należy podać tylko wybrane pozycje. Wyciąg z danych zawartych w załączniku „Informacja dodatkowa” zawiera załącznik 5.

W pozycji 1.12 „Wyciągu z danych z informacji dodatkowej” łączna kwota zobowiązań warunkowych w wysokości 409 382 474,47 zł. obejmuje:

- weksle stanowiące zabezpieczenie zaciągniętych przez Województwo Śląskie kredytów (wraz z naliczonymi odsetkami) w wysokości 401 378 474,47 zł,
- hipotekę umowną na nieruchomości stanowiącej własność Województwa Śląskiego, w użytkowaniu Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku Białej jako zabezpieczenie wierzytelności banku z tytułu udzielonego szpitalowi kredytu w rachunku bieżącym – do wysokości 5 250 000,00 zł,
- hipotekę umowną na nieruchomości stanowiącej własność Województwa Śląskiego, w użytkowaniu SP ZOZ „Repty” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach jako zabezpieczenie na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach z tytułu udzielonej pożyczki – 2 754 000,00 zł.

ZA ZARZĄD